

Følgen deraf var, at mange smaa Streifpartier, som Syderne mageligt havde kunnet slaae ihjel Mand for Mand, gif hen og plyndrede Byerne, ligesom det kunde være paa et Nøbertog. Bilde det nu ikke være uretfærdigt, om de Mænd ikke skulde have samme Krav paa Erstatning, som de, der have leveret efter Requisition fra deres Øvrighed, begrundet paa den Kongelige Befaling, som vi havde faaet? (Jo! Jo! Bravo!).

Stockfleth: Jeg nærer det Haab, at det øvrige Land vil anerkjende, at de Dele af Sjælland, som vare besatte af Fjenden, viste sig ligeoverfor den fjendtlige Overmagt Fædrelandet værdige (Ja!); jeg nærer derfor ogsaa det Haab, at det har bifaldet den Tak, som Hans Majestæt i sin Proclamation har udtalt til Syderne, fordi de med Taalmod, Udholdenhed og uroffelig Tillid til vor retfærdige Sag baade i det første og i det sidste Krigsjaar have baaret Krigens tunge Tilskikkelser. Jeg kan tilføie, at det har været vor Trøst, at det, vi have lidt og udholdt, det have vi lidt og udholdt for hele Landet, men jeg maa tilstaae, at det tillige har været vor Trøst og vort Haab, at hele Landet i sin Tid vilde dele det materielle Tab, som ved denne Leilighed blev tilføiet de besatte Dele; denne Tillid have vi hidtil havt, og jeg haaber, at Forhandlingerne i denne Sæl heller ikke ville berøve os denne Tillid. Jeg skal forøvrigt ikke opholde mig videre ved at demonstrere den Ret eller Ikke-Ret, som de besatte Dele maatte have til Erstatning, men jeg maa blot med Hensyn til det separate Votum, som jeg har afgivet i denne Sag, bemærke, at jeg ingenlunde kan billige, at det skal være afhængigt af den Maade, paa hvilken Øvrigheden har opfattet sin Stilling ligeoverfor Fjenden, og af de Midler, den har bragt i Anvendelse, for at give sine Befalinger Bægt, om den, som har lidt Skaden, virkelig skal have Erstatning eller ikke. Jeg mener, at det vilde være at tillægge Øvrighedens Handlinger en ubillig Indflydelse med Hensyn til de Skadelidte. Jeg maa nemlig bemærke, at Øvrigheden, idetmindste i afsvigte Krigsjaar, ikke har modtaget nogensomhelst bestemt Instrux fra Regjeringen. Jeg var dengang Overøvrighed i det Amt, som led meest, og for mit Vedkommende har jeg ingen Instrux mod-

taget; det, som jeg har udført, det har jeg udført af egen Magtfuldkommenhed, i Haab om engang at kunne forsvare de Handlinger, som jeg dengang foretog. Men det kan være, at andre Øvrigheder have opfattet deres Stilling og Forhold anderledes. Ligesom jeg ansaae det for min Pligt at bidrage Alt til at forebygge Fjendens Plyndringer, derved, at jeg netop søgte ved Udskrivning i Landet at forsynne de fjendtlige Magasiner saaledes, at Soldaten der kunde erholde det, som virkelig var fornødent, de Rationer og Portioner, som af den commanderende General vare fordrede, saaledes var der maaskee Andre, som nægtede en saadan Indblanding fra Øvrighedens Side, og jeg vil aldeles Intet sige mod denne Fremgangsmaade; thi den kunde maaskee fra deres Standpunkt være ligesaa berettiget som min; men, hvad jeg her vil gjøre opmærksom paa, det er det Ubillige, at de Skadelidtes Ret til Erstatning skulde være afhængigt af den forskellige Maade, hvorpaa Øvrigheden saaledes opfattede sin Stilling (Hør!). Det er Noget, som ikke efter min Mening kan komme de Skadelidte ved. Have de bevisligt lidt Skade, saa mener jeg, fordrer Billighed idetmindste, om man ikke her vil tale om Retfærdighed, at den ogsaa bliver dem erstattet; og derfor er det, at jeg ikke har kunnet gjøre Forskel paa de Tab, der hidrøre fra Requisitioner, ere udgaaede fra Øvrigheden, og den øvrige Skade. Derimod har jeg søgt at lægge det egentlige Fundament for hvad der skulde erstattes uden Afkortning, og hvad der kunde erstattes med Afkortning, i Betsæt; jeg har meent, at, naar en Mand tilveiebragte fuldstændigt Beviis for det Tab, han havde lidt, saa var han lige berettiget til derfor at erholde Erstatning, enten saa Øvrigheden havde requireret den omspurgte Gjenstand hos ham, eller Fjenden egenmægtigt havde borttaget den. Jeg maa derfor i denne Henseende i det Væsentlige henholde mig til Udkastet, som opstiller en saadan Grændse mellem det Tab, der er bevisligt, og det Tab, der ikke kan bevises. Hvad nu dette sidste Tab in specie angaaer, saa maa jeg bemærke, at det ingenlunde er ubetydeligt, men jeg maa tillige indrømme, at med Hensyn til denne Art af Tab kan man